

Aangebrachte wijzigingen deel II vierde druk herziene versie augustus 2026 (t.o.v. vierde druk herziene versie augustus 2025)

In augustus 2026 is een herziene versie uitgebracht van de vierde druk van deel II. Voor degenen die nog werken met de herziene versie uit 2025, geven wij hieronder een overzicht van de wijzigingen.

N.B. De wijzigingen worden *cursief* toegelicht (*toegevoegd/aangepast*) en aanpassingen in een bestaande tekst worden **vet** weergegeven.
Door het toevoegen van voetnoten is de nummering t.o.v. de vorige versie gewijzigd. In dit overzicht is het nieuwe nummer vermeld.

Toegevoegd in *les 1* in de woordenlijst:

bulaşığ***ı***/bulaşıkları yıkamak afwassen, de afwas doen

Toegevoegd in *les 1* bij De meervoudsvorm –*İEr*:

*O aralar ne salakça şeyler yapmışt***ın****⁹.

Voetnoot: ⁹ De vorm –*mİş* wordt behandeld in deel III.

Toegevoegd voorbeeldzin:

Oo, kimler gelmiş! Oh, kijk eens wie zijn gekomen!

--

Aangepast in *les 3* in de woordenlijst bij:

ev ödevi¹⁴ huiswerk

Voetnoot: ¹⁴ Wanneer uit de context duidelijk is dat het om ‘huiswerk’ gaat, wordt ook alleen het woord *ödev* gebruikt.

telefon rehberi ————— telefoongids [verwijderd]

Aangepast bij Naamwoordgroep van kwalificatie:

—	telefoon	+	gids	→	telefoongids	[verwijderd en vervangen door:]
	brood	+	mes	→	broodmes	

Aangepast in Oefening 18 zin 1:

~~Waar is de telefoongids?~~ [verwijderd en vervangen door:]
Wanneer is het Moederdag?

--

Aangepast en toegevoegd in *les 4* op bladzijde 35 boven oefening 19, tekst:

- G Als in een samengestelde zin dezelfde combinatievormen staan, dan mag in de eerste zin het tweede tijdsachtervoegsel worden **weggelaten**.

Kızlar şemsiyesiz, gölün kıyısında duruyor(du) ve suya yem atıyordu.

Het weglaten van een achtervoegsel of uitgang zien we wel vaker in het Turks. We zien dat bijvoorbeeld bij het gebruik van een naamval bij opsommingen. Wanneer je aangeeft dat je naar meerdere plaatsen bent geweest, noem je die plaatsen en pas na de laatste plaats wordt het betreffende achtervoegsel geplaatst:

*Ankara, İzmir ve Bursa'**ya** gittim.* Ik ben naar Ankara, Izmir en Bursa gegaan.

Maar let op: wanneer het gaat om woorden die een bezitsachtervoegsel hebben, wordt de naamval wel steeds vermeld:

Evimizi, arabamızı ve tarlamızı sattık. We hebben ons huis, onze auto en onze akker verkocht.

--

Aangepast in les 5 bij De ~~voeg~~woorden *dE* en *ve*: [*'voeg' verwijderd*]

De ~~voeg~~woorden *dE* en *ve* hebben beide meerdere functies. [blz. 47]

Het ~~voeg~~woordje *dE* wordt ook vaak gebruikt om te voorkomen dat een zin met *ve* begint. [blz. 48]

--

Toegevoegd in les 6 in de woordenlijst:

Akdenizli	mediterraan
konu ³⁹	onderwerp

Voetnoot: ³⁹ Ook het leenwoord *mevzu* wordt veelvuldig gebruikt.

Aangepast op bladzijde 62 in de zin boven oefening 38:

Fout: *O bardağı ~~da~~ bu bardağı kadar doldurdum.* [*'da' verwijderd*]

--

Aangepast in les 9 de tekst onder het schema met vervoeging en een voorbeeldzin toegevoegd:

[Nogmaals ...]. De 2e persoon enkelvoud *-(y)Esİn* komt nog maar ~~weinig~~ **zelden** voor en de 2e persoon meervoud *-(y)Esİnİz* is ~~bijna volledig komen te vervallen~~ **nog minder**. Beide vormen zijn grotendeels vervangen door de gebiedende wijs (maar worden nog wel gebruikt in de ~~ontkennde~~ **vragende** vorm).

We geven hierbij nog ~~een twee~~ voorbeeldzinnen met de 2e persoon enkelvoud:

[*Bilesin ...*]

Ömür boyu mutlu olarsınız.

Moge jullie levenslang gelukkig zijn / worden.

Aangepast bij de vragende vorm:

Niye yapasın?

Waarom zou je het doen?

*Size yardım ~~edeyim~~ **edelim** mi?*

~~Zal/kan/moet ik~~ **Zullen/kunnen/moeten wij** u helpen?

Aangepast in bij De gebiedende wijs *-sİn/-sİnEr*:

*Arkadaşların içeri ~~gelsinler~~ **girsinler**.* Je vrienden mogen binnenkomen.

Toegevoegd in de tekst boven Oefening 56:

[Met *demesin mi?* ...] of 'Kun je je voorstellen dat hij/zij (zoiets) zei?'.

--

Aangepast in les 14 in leestekst:

Odalardan biri en az~~ndan~~ altı kişilikti.

Aangepast/toegevoegd in les 14 in de woordenlijst:

en az	minstens, minimaal
en azından	op zijn minst, ten minste
hazırlık	voorbereiding
su topu	strandbal
yüzme başlığı	badmuts

Aangepast/toegevoegd op blz. 131:

günde = per dag *Günde en az* üç bardak su içiniz.*

Drinkt u minstens/**minimaal** drie glazen water per dag.

yılda = per jaar *Yılda en az~~ndan~~ bir kez tatile gideriz.*

* N.B. Hier gaat het om een specifieke hoeveelheid en kun je *en azından* niet gebruiken.

--

Toegevoegd in les 16 in de woordenlijst:

çıkış uitgang

Toegevoegd in les 16 bij verschillende mogelijkheden, tekst:

5. **–(y)Ebil + –(y)E**

De combinatie van **–(y)Ebil** met de aanvoegende wijs komt ook voor, vaak met *ki* (zie les 20). Het gaat dan om zinnen waarvan het eerste deel een toestand aangeeft en het tweede deel het resultaat.

Öyle iyi konuşmacı olabileyim ki, insanlar beni dinleyebilmek için sıraya girsinler.

Dat ik zo'n goede spreker mag worden dat mensen in de rij gaan staan om naar mij te kunnen luisteren.

Het kan ook gaan om een zin waarbij twijfel, verbazing of ongeloof wordt uitgedrukt.

Yeni iş arkadaşımız bu durumda bizimle nasıl çalışabilirsin ki?

Hoe zou onze nieuwe collega in deze situatie met ons kunnen (samen)werken?

Aangepast in Oefening 96 zin 8:

~~Mektubu okuyabileceek mi?~~

[verwijderd en vervangen door:]

Sizi çıkışta bekleyebiliriz.

--

Toegevoegd in les 17 bij De ontkennende vorm –(y)EmE, tekst:

6. De ontkennende vorm **–(y)EmE** kan ook met de aanvoegende wijs **–(y)E** voorkomen.

Artık çocuk değilsin. Neden arkadaşlarınla tatile gidemeyesin?

Je bent geen kind meer. Waarom zou je niet met je vrienden op vakantie kunnen gaan?

Biz soluğumuzu iki dakika boyunca tutabiliyorsak siz niçin tutamayasınız?

Als wij twee minuten lang onze adem kunnen inhouden, waarom zouden jullie dat niet kunnen?

--

Toegevoegd in les 18, bij Neden (als mogelijk antwoord):

Dizlerim ağrımasın diye.

Zodat mijn knieën geen pijn doen. / Om te voorkomen dat mijn knieën pijn gaan doen.

--

Toegevoegd in les 19 in de woordenlijst:

hissetmek⁺⁴ voelen

--

Aangepast in les 20 in de leestekst:

Ama ne yazık ki orada kalamıyorum, çünkü annem ve babam Hollanda'da yaşıyor.

[komma verwijderd]

Aangepast op blz. 176 bij punt 1:

Oyuncağı ben kırmadım ki parasını ödeyeyim.

Ik heb het speelgoed niet kapot gemaakt, dat ik het moet betalen. [komma verwijderd]

~~Öyle güldük ki karnımıza ağrı giriyor.~~

~~We hebben zo gelachen dat onze buik pijn deed.~~

[verwijderd en vervangen door:]

Beni bazen öyle güldürüyorsun ki karnıma ağrı giriyor.

Je laat me soms zo lachen dat ik pijn in mijn buik krijg.

Aangepast op blz. 177 bij punt 6:

~~Annem dedi ki: Bu sabah biraz yorgunum. Mijn moeder zei: Vanochtend ben ik wat moe.~~

[verwijderd en vervangen door:]

Anneme her sabah diyorum ki:

“Anne benim için uyanmana gerek yok.

Kahvaltımı kendim hazırlayabilirim.”

Elke ochtend zeg ik tegen mijn moeder:

“Mam, het is niet nodig dat je voor mij wakker wordt. Ik kan mijn ontbijt zelf bereiden.”

--

Aangepast in herhalingsoefeningen:

Herhalingsoefening 6 zin 1:

~~Bij onbewolkt weer~~ **Op onbewolkte dagen** regent het niet.

Herhalingsoefening 9 zin 23:

Hayvanları en ~~azından~~ insanlar kadar seviyorum.

Herhalingsoefening 10 zin 12:

~~Parijs~~ **Welke stad** is net zo groot als Izmir?

Herhalingsoefening 12 zin 14:

Ga je ook ~~morgen~~ **in het weekend** werken?

Herhalingsoefening 12 zin 17:

~~Vanavond~~ **Deze week en volgende week** gaan wij niet sporten.

Herhalingsoefening 12 op blz. 194 zin 21:

Gaat het vandaag niet regenachtig zijn? (Wordt het **weer** vandaag niet regenachtig?)

Herhalingsoefening 15 zin 12:

~~Avukatın adını telefon rehberinde bulursun.~~

[verwijderd en vervangen door:]

Her iki yılda bir yeni yemek takımı alırlar.

Herhalingsoefening 16 zin 20:

Neemt u brood mee naar ~~uw~~ **het** werk?

Herhalingsoefening 18 zin 12:

Bodrum'da yabancı uyruklu kişiler için **daha da büyük** bir otel yaptılar

Herhalingsoefening 19 zin 1:

Zelfs zij gaan **minder (vaak)** op wintersport.

Herhalingsoefening 19 zin 5 haakjes, verwijderd:

In deze stad zijn er meer bruggen dan in die stad.

--

Aangepast in vertaling leessoefening les 6

Taşkın [Met mij gaat het ook goed ...]. Vanuit daar zijn we ~~samen~~ **met zijn allen** naar het huis van mijn opa gegaan.

--

Aangepast in antwoorden oefeningen:

Oefening 18 zin 1: Anneler günü ne zaman?

Oefening 21 zin 3: De zwartharige vrouw ~~was~~ **werd** erg boos op de bestuurder.

Oefening 96 zin 8: Wij kunnen bij de uitgang op jullie wachten.

--

Aangepast in antwoorden herhalingsoefeningen:

Oefening 2 zin 1: ~~Şu~~ **O** kırmızı arabayı almadın mı?

Oefening 6 zin 1: Bulutsuz günlerde yağmur ~~yağmaz~~ **yağmıyor**.

Oefening 6 zin 5: Ağabeyimin/abimin çocukları dışarıda ~~koeksuz~~ **gocuksuz** oynuyorlardı.

Oefening 9 zin 2: Het kind heeft ~~zoveel~~ **evenveel** gegeten als wij.

Oefening 9 zin 11: Tot vandaag heb ik geen **(enkele)** bekende kunstenaar gezien.

Oefening 9 zin 26: Ook motoren zijn net zoals fietsen tweewielers **(lett.: zijn met twee wielen)**.

- Oefening 10 zin 12: ~~Paris~~ Hangi kent İzmir kadar büyük?
- Oefening 10 zin 16: Şubata (**Şubat ayına**) değin/dek/kadar yağmur yağmadı.
- Oefening 10 zin 17: Onlar, bizim kadar yardım etti. / **Bizim kadar yardım ettiler.**
- Oefening 11 zin 12: Over een uur ~~gaan~~ **ga** ik boodschappen doen (ga ik naar boodschappen).
- Oefening 12 zin 14: ~~Yarı~~ **Hafta sonu** da çalışacak mısın?
- Oefening 12 zin 17: Bu ~~akşam~~ **hafta ve haftaya** spor yapmayacağız.
- Oefening 15 zin 7: Wij verontschuldigen ons zeer voor u. (Het spijt ~~mij~~ **ons** heel erg.)
- Oefening 15 zin 12: Ze kopen elke twee jaar een nieuw servies.
- Oefening 15 zin 19: Mijn oma drinkt ~~dagelijks~~ twee glazen koemelk **per dag**.
- Oefening 18 zin 12: In Bodrum hebben ze voor personen met een buitenlandse nationaliteit een **nog groter** hotel gemaakt.
- Oefening 19 zin 1: Onlar bile **daha az** kış tatiline gidiyor.
- Oefening 19 zin 8: Kız arkadaşımın ~~gençim~~ (**daha**) **küçüğüm**.
- Oefening 19 zin 9: Ocakta (**Ocak ayında**) daha çok kar yağar.
- Oefening 22: evcik - huisje;
- Oefening 23 zin 10: [Saat ... ?] ~~Kun~~ **Kun je** om kwart over twaalf de kinderen van school halen?
- Oefening 25 zin 10: Yemekten önce/yemek ~~öncesi~~ **öncesi** şeker yiyemezsiniz.
- Oefening 26 zin 2: Zij zijn uit hun eigen huis ~~gekomen~~ **vertrokken/weggegaan**.
- Oefening 28, Vertaling:
Dit Op dit moment is het half acht in de ochtend.
[Mijn werk(plek) ...]. Daarom kan ik naar werk zowel met de fiets als met de auto **gaan**.
Eigenlijk [...] en zou daar willen wandelen/**rondlopen**.
Mijn dag was erg leuk/mooi en ik ben moe geworden **van het wandelen**.

--

Aangepast/toegevoegd in Overzicht grammatica, schema *bakmak*:

aanvoegende wijs -(y)E	ontkennend	vragend	ontkennend vragend
(laat ik kijken)	(laat ik niet kijken)	(zal/moet ik eens kijken)	(zal/moet ik niet eens kijken)
bakayım	bakmayayım	bakayım mı	bakmayayım mı
bakasın	bakmayasın	bakasın mı	bakmayasın mı
baka	bakmaya	baka mı	bakmaya mı
bakalım	bakmayalım	bakalım mı	bakmayalım mı
bakasınız	bakmayasınız	bakasınız mı	bakmayasınız mı
bakalar	bakmayalar	bakalar mı	bakmayalar mı
2e persoon -sEnE/-sEnIzE			
baksana (kijk eens)	bakmasana	-	-
baksanıza (kijkt u eens)	bakmasanıza	-	-
3e persoon gebiedende wijs -sIn/-sInler			
baksın (laat hij kijken)	bakmasın	baksın mı	bakmasın mı
baksınlar (laten zij kijken)	bakmasınlar	baksınlar mı	bakmasınlar mı
mogelijkheidsvorm -(y)Ebil + -(y)E			
(dat ik kan/mag kijken)	(laat ik niet kunnen kijken)	(zal/kan/mag ik kijken)	(kan ik niet kijken)
bakabileyim	bakamayayım	bakabileyim mi	bakamayayım mı
bakabilesin	bakamayasın	bakabilesin mi	bakamayasın mı
bakabile	bakamaya	bakabile mi	bakamaya mı
bakabilelim	bakamayalım	bakabilelim mi	bakamayalım mı
bakabilesiniz	bakamayasınız	bakabilesiniz mi	bakamayasınız mı
bakabileler	bakamayalar	bakabileler mi	bakamayalar mı

Aangepast/toegevoegd in Overzicht grammatica, schema söylemek:

aanvoegende wijs $-(y)E$ (laat ik zeggen)	ontkennend (laat ik niet zeggen)	vragend (zal/moet ik eens zeggen)	ontkennend vragend (zal/ moet ik niet eens zeggen)
söyleyeyim	söylemeyeyim	söyleyeyim mi	söylemeyeyim mi
söyleyesin	söylemeyesin	söyleyesin mi	söylemeyesin mi
söyleye	söylemeye	söyleye mi	söylemeye mi
söyleyelim	söylemeyelim	söyleyelim mi	söylemeyelim mi
söyleyesiniz	söylemeyesiniz	söyleyesiniz mi	söylemeyesiniz mi
söyleyeler	söylemeyeler	söyleyeler mi	söylemeyeler mi
2e persoon $-sEnE/-sEnİzE$			
söylesene (zeg eens)	söylemesene	-	-
söylesenize (zegt u eens)	söylemesenize	-	-
3e persoon gebiedende wijs $-sIn/-sİnler$			
söylesin (laat hij zeggen)	söylemesin	söylesin mi	söylemesin mi
söylesinler (laten zij zeggen)	söylemesinler	söylesinler mi	söylemesinler mi

mogelijkheidsvorm $-(y)Ebil + -(y)E$ (dat ik kan/mag zeggen)	ontkennend $-(y)EmE$ $+ -(y)E$ (laat ik niet kunnen zeggen)	vragend (zal/kan/mag ik zeggen)	ontkennend vragend (kan ik niet zeggen)
söyleyebileyim	söyleyemeyeyim	söyleyebileyim mi	söyleyemeyeyim mi
söyleyebilesin	söyleyemeyesin	söyleyebilesin mi	söyleyemeyesin mi
söyleyebile	söyleyemeye	söyleyebile mi	söyleyemeye mi
söyleyebilelim	söyleyemeyelim	söyleyebilelim mi	söyleyemeyelim mi
söyleyebilesiniz	söyleyemeyesiniz	söyleyebilesiniz mi	söyleyemeyesiniz mi
söyleyebileler	söyleyemeyeler	söyleyebileler mi	söyleyemeyeler mi

--

Aangepast/toegevoegd in woordenlijst Turks-Nederlands:

Akdenizli	mediterraan (6)
[bij az:]	
en az	minstens, minimaal (14)
en azından	op zijn minst, minstens ten minste (14)
çıkış	uitgang (16)
[bij en:]	
en az	minstens, minimaal (14)
en azından	op zijn minst, minstens ten minste (14)
hazırlık	voorbereiding (14)
hissetmek ⁺⁴	voelen (19)
kadar	evenveel als (6)
mevzu	onderwerp (6)

verwijderd:

su topu	strandbal (14)
telefon rehberi	telefoongids (3)
yüzme başlığı	badmuts (14)

--

Aangepast/toegevoegd in woordenlijst Nederlands-Turks:

mediterraan	Akdenizli
minimaal , minstens	en az
onderwerp	konu, mevzu
ten minste	en azından
uitgang	çıkış
voelen	hissetmek ⁺⁴
voorbereiding	hazırlık
wekelijks	haftalık

verwijderd:

badmuts	yüzme başlığı
strandbal	su topu
telefoongids	telefon rehberi